

kon odpadnim duhovnikom in redovnikom. Sedaj je pred državo nemogoč veljaven zakon osebe, ki je prejela višje redove ali storila slovesno obljubo, tudi če odpade od vere. Liberalci so jako v skrbeh za take osebe, dasi jih je silno malo. Upajo pa, da bi bila ta zakonska izprememba nekaka izkušnja in vabilo, da bi začeli duhovniki odpadati od cerkve.

Različa vere velja samo za kristjane in nekristjane kot zakonski zadržek. Katoličan se torej lahko ženi po državnem pravu s protestantino, ne pa z judinjo ali mohamedanko. Dovoljuje pa postava, da postane brezverec in p. tem preneha ta zakonski zadržek. Jaso je, komu se boče s tem potrebi. Judje bi se radi priženili v krščanske družine, da bi dobili po tem popola vpliv tudi na naše zasebno življenje. Zdaj gospodarijo na borzah in v časopisju in si žele, da bi po ženitvah prodrli tudi v aristokracijo in v meščanske sloje, ki so jim sedaj še zaprti.

Zadržek katolicizma pa določa, da katoličan ne more skleniti zakona z nekatoliško osebo, ki je sicer že ločena od svojega zakonskega druga, dokler ta poslednji še živi, tudi če se ta prejšnji zakon po državni postavi smatra že kot razdržen. Ista nekatoliška oseba pa more skleniti zakonsko zvezo z vsakim nekatoličanom. Ta zakonski zadržek torej spoštuje katoliški nazor o edinosti zakonske zveze tudi glede na katoličana, ki je sicer prost in se sme poročiti z vsako drugo osebo, ki je tudi prosta po katoliški postavi.

O predlaganih izpremembah moramo torej reči, da je njih namen, iz zakonskega prava odstraniti glavne določbe, ki se opirajo na verski značaj zakonske zveze, zlasti pa omajati temeljno načelo, da je zakonska zveza edina in nerazdružljiva.

Pričakovati nam je torej v kratkem hude borbe za katoliški zakon. Dva svetovna nazora si bosta stopila nasproti v avstrijskem parlamentu: brezbožnost in krščanstvo, ter se borila za zmago.

Dolžnost katoliškega ljudstva pa je, da stoji na straži in da z odločnostjo brani svetost in nerazdružnost zakonske zveze!

Eno leto je sedaj minolo, odkar ima baron Gauč v Avstriji državno krmilo v rokah. Prevzel je to službo po Körberju. Baron Gauč sicer ni tako zelo nadarjen, kakor prejšnji ministrski predsednik Körber, Slovan m je v srcu neprijazen, na kmečkem stannu mu seveda, kakor večini visokih gospodov, ni mnogo lažje, toda vendar so skoraj vse stranke bolj zadovoljne z Gaučem, nego z njegovim prednikom. Vsaj eno lepo lastnost ima baron Gauč pred Körberjem: pošteno odkritosrčnost. Te Körber ni poznal! Baron Gauč se je znal preteklo leto jako spretno oguiti prepadom, ki zljajo med avstrijskimi narodi in ki pokopljejo navadno vsako ministristvo. Vrgel je v državni zbor ob ugodnem času vprašanje o spremembi volilnega reda. Vse stranke so zgrabile za to jabolko, in dočim se tepejo za večje in manjše kose, sedi baron Gauč varno in mirno na svojem stoleu. Ker je baron Gauč bud, čeprav previden nasprotnik Slovanov, bo gotovo skušal po novem volilnem redu obdržati Nemcem v državi premoč. Naloga slovenskih poslancev bo, da preprečijo ures-

Ministrski predsednik Gauč.

ničenje tega poskusa. Dr. Pavel baron Gané Frankenturn je star sedaj 54 let. Rojen je na Dunaju, kjer se je tudi vzgojeval. Bil je pri cesarju že od nekdanj v izredni milosti ter je vsled tega dobival visoke službe. Moč je sila bogat. Bil je večkrat za minister ter leta 1897 tudi kratko časa vodja uradniškega ministristva.

Politični ogled.

Proti programu nemške kmečke stranke. Nemška kmečka stranka ima v svojem programu tudi določilo, da bo vedno branila pravstveno podlago človeške družbe, to je nauke sv. vere. Sedaj pa je eden izmed poslancev, drž. poslanec Zuleger izdal strankin program v tem oziru. Podpisal je namreč proglas za razkristjanjevanje zakramenta sv. zakona. S tem je kmečkim težnjam pač zelo malo ugodil. Če se namreč uvede državna razločljivost sv. zakona, potem so na stečaj odprta vrata lahkomišelnim zakonom, mnogoštevilnim razporokam, tožbam med zakonskimi, razrahljana je sploh zakonska vez med možem in ženo. Kmečke občine bodo dobile v oskrbovanje zapuščene otroke in neprimerno več ubožcev kot dosedaj. S tem kmetom gotovo ne bo usluženo, kakor sploh nikjer, kjer se izvrši napad na nauke katoliške cerkve.

Zaupni shod katoliške narodne stranke na Moravskem se je vršil dne 28. t. m. v Brnu. Udeležilo se ga je okrog 1000 zaupnih mož iz cele dežele. Poslanec dr. Hruban je govoril „o političnem položaju v državi in deželi“; poslanec dr. Koudela „o novem volilnem redu za deželni zbor moravski“, poslanec Ševčík pa „o novem deželnem zakonu, glede narodne razdelitve školskih oblasti in rabe obeh deželnih jezikov pri avtonomnih oblasteh na Moravskem“. Resolucija (sklep) pozdravlja posebno odpravo posrednih volitev v kmečki skupini in zvišanje man-

datov v tej skupini na 53. Resolucija zahteva nadalje češko vseučilišče v Brnu; se izreka za splošno in enako volilno pravico; a je proti strankarski spremembi volilnega reda, zagovarja razumno zastopstvo političnih in narodnih manjšin, zahteva volilno obveznost in svobodo volitve. Nadalje izjavlja resolucija, da je naloga stranke, verovati in krepiti ne le narodne ampak tudi verske in naravne težnje naroda. Zato se naj organizacija katol. narodne stranke nadalje razvija in povsodi, posebno pri volitvah, varujejo narodne in verske težnje. Resolucija je bila soglasno sprejeta. Veliki strankarski odbor šteje 70 članov, ožji odbor je izvolil za načelnika poslanca Morica Hrubana, dr. Pospíšila za I. in poslanca dr. Koudela za II. podpredsednika. K sklepu je dr. Hruban pozival vse, naj gredo odločno na volilno delo. Shod je trajal od polu 11. do 2. ure popoldne.

Razne novice.

* **Rodoljubi!** Pristopite mnogoštevilno h kat. tiskovnemu društvu v Mariboru, ki vzdržuje tiskarno sv. Cirila, izdaja naša lista „Slov. Gospodar“ in „Naš Dom“ ter je vsled tega za naš krščanski narod velikanskega pomena. Kdor ima dandanes mogočen in vpliven tisk v svojih rokah, ima oblast nad tisoči in stotisoči ljudi. Od vsestranske moralne in g. motne podpore je odvisno, bo li moglo katol. tiskovno društvo naš tisk tako visoko povzdigniti in ga razširiti, kakor namerava in kakor zahteva naša doba. — Letna udnina znaša 10 K; udje dobivajo „Slov. Gospodar“ s prilogo „Naš Dom“ brezplačno. Kdor je že poslal naročnino za l. 1906, pa želi postati član društva, naj dopšlje še 6 K s pripombo, da je 4 K že plačal kot naročnino. Odbor.

* **Naše vabilo.** Vse Slovence prijazno vabimo, da si naročijo naš list. Osebito prosimo spodnještajerske kmete, da širijo in podpirajo svoj stanovski list. Čim bolj razširjen bo njih list, tem bolj se bo širila stanovska zavest, tem bolj se bodo upoštevale tudi kmečke zahteve. Za celo leto stane list 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Da se olajšajo upravniški posli, naj vsak napiše na nakaznico: star naročnik ali nov naročnik. Dnevne novice bomo odslej urejevali po glavarstvih. Da se hitreje lahko sestavlja list, je pred vsako novico začetna črka dotičnega glavarstva. Vse dopisnike zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje ter jih prosimo, da nam ostanejo zvesti tudi v novem letu. Posebno dobrodošla so nam kratka, jedrnata poročila! Daljša poročila moramo zaradi nedostajanja prostora pogosto krajšati, kar je za nas težavno delo, a dopisnikom navadno neljubo. Torej kratko in jedrnato!

* **Umrl je v Brezicah** dne 29. dec. o. Benedikt Gradišnik, frančiškan, zlatomašnik in spovednik ravnatelj. R. dil se je dne 5. avg. 1825 v Dobrai. N. v m. p.!

„Da bi odšla v varnej kraj!“
„Pa idi!“
„Pa tudi vi morate iti, ded! Sama ne grem,“ je rekla z žalostnim glas m.
„Samorad Parlovič ostane tu, kjer se je postaral!“ odvrne ded.
„Jaz tudi, kjer sem se rodila!“ reče kljubovalno Kosenka.
„Kaj pa Holuban?“ pripomni Slaviša smeje.
„Bojim se ga?! Saj je Žarko pri meni!“ In kot bi hotela svojim besedam dati še večjo veljavo, se ga oklene.
„Misliš, da bo on vedno pri tebi,“ se nasmeje ded.
„Gotovo! Zato me ima rad!“ reče Kosenka in zardi.
„In če zahteva domovina krepke roke? Naj tudi takrat ostane pri tebi?“
„Za domovino ideva skupno na bojišče,“ reče navdušeno Kosenka.
„Saj še ne veš, kako se rabi orožje,“ reče v šali Slaviša.
„Ne vem? — Kamor ukažeš — pa poženem kroglo,“ je vzkliknila in potegnila Žarku samokres izza pasa.
„Hrabra Amaconka!“ kima ded.
„Nū, že vidim,“ reče Slaviša, „da si rojena za hajduka. Potem pa le brani svoj dom nasilja!“
„Žarko, ni res, da je najbolje, če ostanem? Povsod se mi lahko kaj primeri!“

Žarko jo objame in vzdigne od tal.
„Mi tukaj brbljamo in se še ne domislimo, da bi dali ovsa. Tudi vidva sta že potrebna krepčila. Gotovo sta prišla vsa spehana,“ se spomni ded.
Posedli so na trato, južnali in se pogovarjali, večerno solnce je pa zrlo na veselo družbico.
„Kosenka, ali nam danes ne zapoješ nobene?“ vpraša Slaviša. „Lepo poješ in vedno bi poslušal, ti zapeljivka!“
Kosenka je odbežala v hišo in se vrnila s tamburico.
„Katero naj zapojem?“
„Katero bočeš!“ so se oglasili vsi h kratu.
Devojka ubere strune, upre oči, ki so izražale vso jasnost in nedolžnost njene duše, v daljavo in poje:

Gledaj, tamo jedna gora zelena,
u tej gori bunar-voda ledena,
u bunaru*) jedna časa grebena,
a u časi biela gruda od sniega.
Uzmi, dragi, grudu od sniega,
pa ju metni**) s leve strani od srca;
ako ti se gruda ondi raztopi, —
onako će srdce moje za tobom.

Še ni zamrl zadnji z ok pesni, kar plane Kosenka po koncu in spusti tamburico
„Kaj vidijo tvoje bistre oči?“ vpraša ded.
„Nekdo jaha belca,“ reče devojka in si zakriva oči. „Vjerna je!“

*) Bunar, turška beseda, pomeni studenec.
**) metni, postavi.

„Kakor bi vohal, da sva tukaj,“ se nasmeji Žarko. „Akoprav je že star, jaha pa, kakor bi ga podile čarovnice.“

Kakor vihra je prisopel belec s starim Vjernašem, povsod poznanim zvižajnikom in dolgim jezikom. Siva, dolga brada mu je padala na prsa. Skočil s konja.

„Če ju ni v gnezdu, sta tukaj! Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Kosenka že zopet poje! Čakaj, kmalu nehaš, kmalu!“

Vjernaša je kar v eni sapi povedal, kar je imel. „Saj sem že nehal,“ odvrne dekle.

„Nū, ni še treba prav sedaj! — Kakšne pa poješ, grlica? Ali od neveste...?“

„Poslušajte! Take-le:“

Ej, na gori raste hrast,
rastla breza bela —
a med hrastom in med brezo
reka je šumela,
reka, reka do temena.
vodica ledena.

Ah, ne sme se vode piti,
ne zajemati s koriti!
Prav tako, če stari mož
vzel je mlado ženo,
ah, ne sme, ne sme je biti
in ne sme učiti:
Bil sem svojo ženjo
samo uro eno,
teden ves pa plakal...
In, da bile so oči
suhe, štiri še noči
sem nesrečnež čakal.“

(Dalje prih.)

* Osebnosti. Č. g. Janez Krst. Pediček, misijonar, je prestavljen od Sv. Jožefa nad Celjem k sv. Jožefu pri Mariboru.

* Duhovske spremembe. Č. g. Jožef Kostanjevec, provizor v Soboti, je postal župnik v Kalobju. Kot provizor v Soboto pride č. g. Franc Adlasnik, kaplan v Mnti. — Prestavljeni so č. g. kaplani: Ivan Lah iz Črešnovca v Muto, Anton Kovačič od Št. Ilje nad Turjakom v Črešnovce, Ivan Luskar, provizor v Kalobju, kot kaplan v Št. Ilji nad Turjakom. — Č. g. Vinko Lorenčič, dosedaj kaplan v Rajhenburgu, je imenovan župnijskim upraviteljem v Sevnici.

* Iz šole. Razširjena je petrazrednica v Št. Pavlu pri Preboldu v šestrazrednico, dvorazrednica v Stopercih je razširjena v trirazrednico. Za nadučitelja na ljudski šoli v Šp. Polskavi je imenovan definitivni učitelj v Framu Jožef Vodošek; za učitelje, oz. učiteljice so imenovani: za ljudsko šolo v Sevnici začasni učitelj v Artičah Franc Dornovšek; za ljudsko šolo v Vidnu učiteljica Ljudmila Gomilšek pri Sv. Jodrti nad Laškimi in Ivana Piller v Kapeli pri Brežicah; na ljudsko šolo v Št. Rupertu v Slov. gor. je imenovana Marija Ješovnik, za ljudsko šolo v Rušah učiteljica pri Sv. Križu pri Slatini Ana Ambroš. Nastavljena je pa učiteljica ročnih del Marija Siter za šolo v Vuhredu.

* S pošte. Poštni uradnik g. Ivan Kreft je prestavljen iz Pragerskega v Gornjo Radgono.

* Pogreb po Marko Črnotu je pokazal, kako priljubljen je bil blagi mož pri sobratih in ljudstvu. Udeležilo se je pogreba 34 duhovnikov in obilica naroda. Govoril je v slovo č. gosp. Fr. S. Šegula, cerkvena opravila je izvršil č. g. kanonik Anton Hajšek iz Slov. Bistrice.

* „Slovensko-nemška meja na Štajerskem.“ To je naslov knjigi, ki prinaša zanimive doneske k prosvetni zgodovini in narodopisju štajerskih Slovencev. Knjigo je spisal g. Ante Beg v Ljubljani, dobiti jo je za eno krono. Kdor prečita to knjigo, stopi mu pred oči v vsej strašnosti žalostna resnica, da je meja v veliki nevarnosti. Toda kako jo rešiti? Pisatelj sam pravi: „Ena taka pot (kako pomagati Slovence ob meji) se je ravnokar izbrala. Slovenska krščanska socialna zveza na Štajerskem namreč razglasa, da snuje potovalno knjižico za te obmejne kraje ter pozivlja rodoljube, da darujejo v ta namen knjig in denarnih sredstev.“ Prošimo torej rodoljube, da res stare kaj za ohranitev obmejnih Slovencev s tem, da podpirajo ustanovitev podjetja.

* Imenovan je za okr. glavarja v Slovenjgradu okrajni nadkomisar Ernst pl. Lehman v Celju.

* Novi šolski nadzornik. Nemški listi poročajo, da se bo odstavil dosedanj šolski nadzornik za mariborsko okolico g. dr. Iv. Bezjak, ki je Nemeem trn v peti, ker je Slovenec. Na njegovo mesto baje pride g. Franc Brencce, nadučitelj v Št. Vidu pri Ptuj.

* Vplačevanje neposrednih davkov I. četrtletju 1906 se mora izvršiti do sledečih rokov: zemljski, hišno-razredni in hišno-najemniški in 5% davek od najemniških dohodkov: 1. obrok do 31. januarja, 2. obrok do 28. februarja, 3. obrok do 31. marca 1906; splošni dohodniški davek prvi četrtletni rok do 1. januarja 1906.

* Prilogi današnji številki sta „Gnojenje in obdelovanje travnikov in deteljisc“ ter „Kmetovalec.“

* Koledar „Družbe sv. Cirila in Metoda“ za l. 1906 se je ravnokar razposlal. Koledar je namenjen pesniku Fr. Prešernu ter obsega spise: Tomo Zupan: Dva Prešernova rokopisa; I. Pobiljšar: Drobnosti o Prešernu. Nadalje obsega „Koledar“ tudi družbin „Vestnik.“ Zanimivi koledar se naroča pri družbinem vodstvu in stane posamezni izvod s poštnino vred 1 K 30 v. — Družba izkazuje za l. 1904 25.508 K 79 v dohodkov, torej za 10000 K več, kakor l. 1903. Vendar bi dohodki lahko znašali 50.000 K, če bi vse podružnice storile svojo dolžnost. Vseh podružnic je komaj 151, a še od teh ni poslalo niti vinarja 72 podružnic. Od teh jih imamo na Štajerskem 16 in sicer: Braslovče, Gornjigrad, moška v Št. Juriju ob juž. žel., Laški trg in okolica, Lehen, Sv. Lenart v Slov. gor., Ponikva, Ptuj, Rečica v Sav. dol., Sevnica ob Savi, Saleška dolina v Soštanju, Škofja vas pri Celju, Trbovlje in okolica, Velenje, Vransko, Vuhred-marenberski okraj. — Razprto tiskane podružnice so že tudi lani spale ter so izostale s prispevki. Ali ni tam nobenega rodoljuba, ki bi zbudil speče ude in zbiral doneske za to koristno družbo?

* Potres. Spodnje Štajersko zadnje mesece sem vedno pogostejše trese. Prej nismo bili vajeni na tako pogosto mikastenje, toda sedaj se že ne ustrašimo več tako, če se včasih malo zemlja zmaže. Bug nas obvaruj, da bi le kaj hujšega ne prišlo. Vse okoli nas je že porušil potres, Zagreb, potem Ljubljano. Pri nas smo tokrat čutili samo nekoliko krepkejši gibljaj. Iz tega se da sklepati, da stannjemo mi Spodnje Štajerci na precej močni podlagi. Toda tudi močna podlaga lahko enkrat popusti, če se jo hodi vedno trest. Zadnji potres, ki je bil v torek, dne 2. t. m. zjutraj, se je že precej bolj občutil, kakor prejšnji, vendar škode ni napravil nikjer, kolikor smo mi izvedeli. Sledeče nam došla poročila: Maribor. Dne 2. t. m. zjutraj smo čutili dva potresna sunka. Prvi ob 5. zjutraj je bil zelo lahak. Pol ure pozneje je pa bil drugi, kateri je pa že precej stresel hiše, da je zidovje zaškripalo. Potres, ki je imel smer od vzhoda proti zahodu, je trajal kakih pet sekund. Ljudje pripovedujejo, da je bil tudi ob 4. uri zjutraj lahak sunek. — Jarenina: Ob polu 6. uri zjutraj, dne 2. t. m. nas je tresel kake 4 sekunde trajajoč potres, katerega je spremljalo votlo bobnenje. Potresna smer je bila od severozapada proti jugovzhodu. Zemlja se je hudo zibala, tako da je marsikateri prestrašen skočil iz postelje. — Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 2. t. m. zjutraj ob 5. uri 23 minut je bil tukaj precej močan potresni sunek, trajajoč več sekund v smeri od zahoda na vzhod. Speče je vzbudil in preplašil. — Pameče. V torek, dne 2. januarja ob polu 6. uri v jutro se je tukaj čutil lahak potres. — Dobrna pri Celju. Dne 2. jan. je bil čutili ob polu 6. uri zjutraj močan, 3 sekunde trajajoč potresni sunek. — Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 2. zjutraj ob 5. uri 35 minut čutili močnejši in dalje trajajoči potres, ki nas je že nekoliko vznemiril in prestrašil. — Kozje. Dne 2. t. m. zjutraj ob polu 6. uri nas je vzdramil iz spanja zelo močno zibajoč potres, ki je trajal okrog dve sekundi. Šipe na oknih so kar šklepetale. Smer mu je menda bila od izhoda proti zahodu. — Fram. V torek ob 5. uri 15 minut zjutraj smo čutili tri precej močne potresne sunke. Okna in vrata so šklepetala, stenska ura se je močno stresla, uteži se majali ter zadeli skupaj z nihalom. — Ormož. Dne 2. prosinca ob polu 6. uri zjutraj smo čutili tukaj precej močan potresni sunek, ki je trajal nekaj sekund. — Sv. Barbara pri Mariboru. Naznanim, da je bil v torek, 2. t. m. močan potres in sicer ob 5. uri 33 minut 30 sekund zjutraj, dva močna sunka od juga proti severu, in takoj zatem štirje močnejši sunki od zahoda proti vzhodu, tako, da so šklepetale šipe, kupice, uteži na uri in se pomikali stoli. — Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 2. t. m. ob 5. uri 29 minut zjutraj je bil tukaj 15 dobrih sekund potres. Tijsi sunki so šli od juga proti severu. Prvi sunek je tresel 10 sekund, druga dva pa oba skup 5 sekund. Bilo je slišati bobnenje, kakor bi se peljal težek voz, in šum, kakor močen vihar. — Tinje na Pohorju. Dne 2. t. m. čutili smo zjutraj ob 5. uri 20 minut precej močan potres. Sunek je prišel od južno-vzhodne strani. Valovajoče zibanje je trajalo 4 sekunde; pri tem se je čul močan šum, kakoršnega povzroči vihar. — Srednji Gasteraj. V torek zjutraj ob tri četrt na šest je bil tukaj precej močan potresni sunek, trajajoč približno 2 minuti. Slišal se je precej močno, v hišah nad pivnico so nekoliko zažvenketali krožniki. — Sv. Anton v Slov. gor. Dne 2. januarja ob 5. uri 35 minut zjutraj smo čutili močan potres. — Ljutomer. Potres smo čutili 2. t. m. zjutraj ob polu 6. uri pri Ljutomeru. Trajal je kakih 20 sekund. — Godešinci pri Središču. Pri nas smo občutili 2. prosinca ob 5. uri 36 sekund zjutraj tri močne potresne sunke, trajajoče 5 do 8 trenutkov. Zbudilo nas je iz trdnega spanja. Na stanovanjih je opaziti razpoke. — Črešnice pri Vojniku. Močen potres smo imeli dne 2. t. m. zjutraj med 5. in 6. uro. V posteljo je od večerne strani tako bunknilo, kakor bi s pestjo tresčil, in po hiši je vse zavrelo. — Zreče. Dne 2. t. m. ob polu 6. uri smo čutili potres, trajajoč okoli tri sekunde; ko se je zemlja valovito vzdigovala, praščale so stene, klopotala vrata in okna. — Št. Rupert nad Laškimi. Pri nas je bil dne 2. t. m. po polnoči ob 1. uri in drugkrat ob 5. uri 37 minut zjutraj potres, kateri nas je zbudil iz sladkega spanja! Škode ni naredil nobene, le ljudje so se vstrašili. — Sv. Katarina pri Rogateki Slatini. Dne 2. januarja ob polu 6. uri zjutraj smo občutili precej močan potres in sicer najprvo v zemlji votlo bobnenje, potem ropotanje v podstrešju, nazadnje pa se je zazibalo v smeri od severozahoda proti jugovzhodu. — Rajhenburg. Danes ob polu 6. uri zjutraj

je bil tu do 20 sekund trajajoč potres, ki pa ni napravil nobene škode. — Rogatec. Dne 2. t. m. ob 5. uri 30 minut zjutraj čutili smo tukaj dva zelo močna, kakih 6 sekund trajajoča potresna sunka v smeri od jugovzhoda proti severozahodu. Znatne škode ni. — Pri Sv. Petru pri Mariboru smo 1. januarja proti polnoči in 2. januarja zjutraj ob polu 6. uri čutili potres. Zjutraj je bil močnejši kakor po noči. Najprej je nastalo neko čudno šumenje, temu pa je sledilo precej močno, kakih 15 sekund trajajoče gibanje. — Sv. Andraž pri Velenju. Bil je pri nas v noči od 1. na 2. januarja trikratni potres. Prvič slišalo se je ob polu 12. uri močno podzemeljsko bobnenje in zemlja se je tresla. Drugo enako podzemeljsko bobnenje se je slišalo ob polu 3 uri po polnoči. Najhuje je bilo pa tretjič ob polu 6. uri zjutraj. Zemlja se je en čas tresla, potem pa se kakih 6 sekund valovito zibala v smeri od severa proti jugu. — Vojnik. V torek 2. januarja zjutraj ob 5. uri 30 minut nas je zbudil precej močan potresni sunek iz spanja. Potres je spremljalo tudi zemeljsko bujanje. Smer sunka neznana. — Središče. V torek zjutraj ob polu 6. uri smo čutili prav močen potres. Trajal je precej sekund in bil tako silen, da je začela opeka raz streh padati in nekateri dimniki so precej poškodovani. Ljudstvo je bilo zelo prestrašeno.

Mariborski okraj.

m Nečloveški stariši. Razni časniki so prinesli o božiču iz občine Loka pri Framu pretresljivo vest o „nečloveškem“ očetu Mihaelu Mom, dom. Čonder. Podpisani obžalujemo, da je ta vest prišla v javnost, ker je lažljiva in pretirana. Laž je, da je žandarmerija našla 38 letnega popolnoma slaboumnega sina Štefana Mom v svinjskem hlevu. Po zapisniku žandarmerije ga je ista našla na sicer umazani postelji precej zanemarjenega, pa ne v svinjskem hlevu, ampak v njegovem navadnem zadostno razsvetljenem prostoru. Nesramna laž je, da bi bil zvezan z verigami in še celo štiri leta. Spomladi in po leti je pa še okoli hodil! Božjast in bolehavost mu je od Aninega ude sključila, da jih ni mogel več pregibati. Čemu se oklepali sključenege človeka, ki se itak iz postelje ganiti ne more! Po izjavi in zapisniku orožnikov o verigah ni duha ne sluha, ker jih nikdar ni nosil. Pač pa so ga domači, zlasti ko se mu je približeval napad božjasti, pridrževali doma, da bi ne ušel in mu se ne bi nič žalega zgodilo. Tudi to ni res, da bi ne mogel prenašati svetlobe dneva. Z očmi je vedno tako utripal, zlasti par dni pred in po napadu božjasti in slaboumnež pa menda vsak ima tako plašne in nemirne oči. Eden izmed podpisanih je sam bil pri orožnikih in zvedel vso resnico. Orožniki tudi ničesar drugega niso storili s tem „nečloveškim“ očetom, kakor da so ga naznanili okrajni sodnji v Mariboru zaradi prestopka po § 360, ker je zanemarjal dolžnosti do svojih domačih. In nemški časniki pa vpijejo o tako grozoviti, nečloveški hudobiji! Kaj nameravajo? Tebe, slovensko ljudstvo, blatiti pred svetom in pa tvoje duhovnike, saj piše „Marburger Zeitung“ in „Tagespost“, da je tega vsega župnik kriv. Ljudstvo je neki vedelo, da ima Čonder svojega sina z verigami priklenjenega, a se ni upalo naznaniti, ker je bil Čonder župnikov ljubljeneč. Kdo se ne smeje, če pomisli, da orožniki ničesar drugega niso konstatirali, kakor da je oče zanemarjal sina; kdo se ne smeje, če pomisli, da župnik Čondra ne pozna in za njegovega sina niti vedel ni in pa da je župnik komaj dve leti tukaj, Čonder pa je imel sina priklenjenega štiri leta! Nemški časniki tudi lažejo, da je pred nekaj leti drug Čondrov sin umrl na tak način, da ga je oče priklenjenega imel. In tudi takrat se ljudstvo ni upalo naznaniti iz strahu pred sedanjim župnikom, ki še takrat duhovnik ni bil! Ljudstvo slovensko, te nemške laži naj ti odpro oči, da spoznaš svoje sovražnike ter da jih ne krmiš več s svojim denarjem! Naj se pripomnimo, da je vsa družina Čondrova božjastna, da baš sedaj tudi oče nori in da nosi hčerka zevajočo rano na čelo, ker je pri napadu božjasti padla ob železni rob pri ognjišču. Družina je ja ko reyna: kočja ni vredna 200 K, mala njivica in par dreves sadnih in kostanjevih, to je celo premoženje Čondrovo. In kdo je te laži poročal? Nek framski Nemeč, ki se živi in redi samo od Slovencev, je brž bežal v uredništvo „Marburger Zeitung“ in — ker sam ni zmožen pravilne, pismene nemščine — tam izpraznil svojo lažljivo torbo. Puf! — Francišek Muršič, župnik, Franc Stern, župan v Loki.

m Fram. Bolniško-zdravniško poročilo za Čon-

drovega sina se glasi: Bolezen njegova, namreč sključen udje, je nasledek božjosti. Bedo-li nemški listi preklicali grdo obrekovanje uboge slovenske družine? — Danes teden je bila sprejeta nazaj v katoliško cerkev šivilja Marija Bračko, ki je pred nekaj meseci prestopila k protestantom.

m Silvestrov večer „Slovanske čitalnice“ v Mariboru je dne 31. decembra jako lepo uspel. Zbralo se je mnogo odličnega občinstva, tako, da je mala dvorana bila popolnoma zasedena. Poleg krasnega petja, katero je izvajal nam že znani kvartet, vdarila je tudi „samska godba“ kako živo na svoje instrumente. Ob 12. uri ugasnile so luči, a se zopet nažgale, vstal je predsednik „Čitalnice“ g. dr. Rosina, ter orisal v svojem krasnem govoru pregled čez preteklo leto. Končal je svoj govor z navdušenim vzklikom v prilog slovenske bodočnosti, na kar je občinstvo burno odgovorilo. Dolgo v noč je še ostala vesela družba skupaj, kjer se je prosto razveseljevala in zabavala.

m Sv. Peter niže Maribora. Na starega leta zvečer so se naši „pridni“ fantje zopet enkrat stopili v gostilni Katarine Senekovič. Pobili so ji okna. Žalibog so med njimi tudi sinovi iz bolj uglednih hiš. Da jih le ni sram! Prihodnjic povemo tudi njihova imena, ako se ne spametujejo in se še dalje potepljejo.

m Sv. Ilj v Slov. gor. Ljudje že pravijo, drugo ne delamo, kakor po volitvah hodimo. Pa že res tudi pri nas nikjer ni več dovolj, da se enkrat voli. Tako se je tudi v Dobrenju 2. jan. volilo drugič v vseh razredih. Zmaga je v vseh razredih na slovenski strani. To je tem večjega pomena, ker občina obsega del šentiljske fare in velik del Sp. Šentkungote do Pesnice. Poleg hudih Pesničarjev so prišli na volišče tudi nekateri zagrizeni Mariborčani — a naši možje so prišli tudi vsi in so stali trdno kot skala. Slava vsem vrlim možem, ki so nastopali tako neustrašeno, in so pripomogli k tako lepi slovenski zmagi! Le hlabro naprej!

m Sv. Anton v Slov. gor. Vrbjaku ni dosti, da prodaja Nemcem teleta. „zahandlal“ bi še rad okoli trideset Antonjevcenov. Mu že mora dobro nesti ta „kšeft“, ker po nedeljah drega zdaj tega zdaj onega, češ, kedaj bodeš prinesel za „Verein“... Zdjaj kaže okoli pečat, ki je tudi nemški; le v gornjem kotu je dobila slovenska beseda prostorček. Kako daleč bo le zavozil?! — Vrbjak! Ali veš, kdo je pisaril namestniji, naj se spremenijo pravila toliko, da bo povelje nemško? Sicer pa ne, em, ali bo šlo tako gladko, ko bodeš tirjal onih 610 kron za zastavo z nemškim napisom? Na svidenje!

l Sv. Jurij ob Ščavnici. V. d. telj okrajnega glavarstva v Ljutomeru je znan kot najhujši nasprotnik Slovencev med spodnještajarskimi političnimi uradniki. Seveda temu tujcu ni ljubo, če se slovenski kmetje vzbujajo in nočejo biti več podrepaniki nemških in nemškutarjskih g. spodov. Zato pa da razveljaviti vsake volitve, ki so za zavedne kmete ugodno izpadle, tu da na novo voliti, češ, mogoče le zmagajo naši podrepaniki. Tudi volitve občine Sv. Jurij ob Ščavnici so razveljavljene in kmalu se bo zopet volilo. Zavedni volilci, držite skupaj in ne dajte se hujskati niti iz Gornjeradgone niti iz Ljutomera!

m Antonjevsko veteransko društvo lovi ude po sosednih župnijah. Naš list je že pojasnil, da je v tem društvu glavna reč nemškutarjenje. Na svoji zastavi mislijo tudi imeti najprej nemški napis, potem še slovenski. In vendar je vojno ministrstvo potrdilo slovenska pravila in slovenski poveljni jezik. Ti ljudje hočejo biti bolj nemški kot vojno ministrstvo samo! Kaj takega je pač nemogoče pri katerem drugem avstrijskem narodu! Ali moramo biti ravno Slovenci tisti, ki najmanj drže na svoj materni jezik, ki je po cesarski postavi enakopraven z nemškim?! Naj zato noben sosed antonjevski ne pristopi k veteranskemu društvu, dokler ne bo začelo delovati v narodnem smislu. Vsak, ki je zaveden Slovenec, bo poslušal to svarilo in ne bo pristopil k veteranskemu društvu. Mi nismo nikakor proti društvu samemu, pač pa odločno ugovarjamo, da bi v dobi narodnega napredka naši dosluženi vojaki na slovenski zemlji širili nemškutarijo!

m Pri Sv. Benediktu v Slov. gor., v občini Ščavnici se je na božični praznik zjutraj ponesrečila Marija Helena Čahuk, služabnica pri kmetu Weissu. Padla je s brama in si zlomila tilnik. Bila je takoj mrtva. Rajna je bila ogrska Slovenka luteranske vere in je bila l. 1896 pri Sv. Benediktu sprejeta v katoliško cerkev. V največjo srečo si je štela, da je postala katoličanka. Kot ponižno in

pobožno družbenico dekliške Marijine družbe so jo tovarišice na Jauzevo v velikem številu spremljale na pokopališče.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Silvestrov večer v „Narodnem domu“ v Ptuj se še baje ni tako dobro obnesel nego letos. Občinstva se je kar trlo, mnogi niso dobili sedežev, da celo primernega stojišča ne. Domači diletantje-tamburaši so uprizorili veseloigro „Idealna tašča“ v vsestransko pohvalo, osobito taščina vloga je bila v kaj spretnih rokah. Igri je sledilo nekaj kupletov, katere je na glasovirju jako spretno spremljal g. Langerholz. Treno ob 12. uri zaslišimo biti uro — nekdo je na „brdetu“ izvrstno posnemal domačo uro, dvakrat bijočo cerkveno uro — in nastopilo je staro leto, sivolasi in belobradi starček, ter jemalo kaj ginjeno od nas slovo. Plinova luč začne pojemat, tema se stori, starček izgine. Jedva je imenovana ura odbila, luč se zopet oživi in na starčkovem mestu zapazimo novo leto, zalo gospico z okusno izdelano košarico, polno cvetličnih šopkov, katerih je kar deževalo na občinstvo in na tla. Nato vošči tudi g. predsednik čitalnice, g. dr. Jurčeta, vsem navzočim prav veselo novo leto in začela se je občna zabava, tamburanje in petje, ki je trajalo skoro do belega dne. Kdo pa je bil prav za prav duša, aranžer tega nepozabnega večera? G. Kopic, učitelj okoliške šole, sicer tih in redkobeseden, a med čitalničarji edin mož, ki vedno dela neumorno ter nam prireja prijetne večere. Bog mu plati!

p Ormož. Hafnerjevo, prej Cvitkovičevo posestvo je kupil mesar Anton Skorčič. Kiklovo posestvo je pa kupil pek Minidorfer. — Okrajni sodnik, deželno sodni svetnik dr. Presker je zopet nastopil svojo službo. Imel je vsled bolezni dopust.

p Ptujski okraj, pozor! Okrajni zastop je sklenil nakupiti za 20.000 kron pingavskih bikov. Opozorjamo naše posestnike, naj se oglašajo spomladi, ko se bodo biki oddajali. Okrajni zastop je v nemških rokah in bo dal najprej svojim privržencem!

p Središče. Med drugimi društvi imamo v našem narodnem Središču tudi „Obrtno zadrugo“. Pod zadrugo zastavo so združeni vsi obrtniki, mojstri pomočniki in učenci. Društvo je moralna opera vsem in vsakemu posamezniku, ono pa jim tudi pomaga v sili. Da je torej društvo velikega pomena za razvoj posameznika, kakor tudi obrti, je jasno. S svojimi zadnjimi vabili pa nam je zopet pokazala zadruga, da je njeno vodstvo v najboljših rokah in da temeljuje res na pristno slovenski podlagi. S krasnimi vabili nas vabijo obrtniški pomočniki na svoj venček, ki ga prirede dne 7. t. m. v prostorih gosp. Wenigerholza. Vstopnina je tako majhna, da se pač lahko vsakdo udeleži in z ozirom na blag namen, kateremu je namenjen čisti dobiček — namreč Dijaški kuhinji v Mariboru — je želeli prav obilne udeležbe. In to bode tudi gotovo naše vrlo občinstvo storilo. Torej na svidenje v nedeljo pri Wenigerholzu! Preteklo soboto in nedeljo smo imeli pravo kraško burjo, tako je bril sever.

p Velikonedelja. Nemški „Štajerca“ je prinesel v zadnji številki dopis od velikonedeljskih občinskih volitev, v katerem je kolikor besed tolikor neumnosti in laži. Naših štirih ozir. petih posestnikov, izmed katerih je eden tudi sedanjji župan, pri zadnji volitvi niso šnopsarji volili nego zavedni slovenski kmetje. Pač pa je prišel znani posilnemški gospod lani v III. volilnem razredu v odbor s pomočjo šnopsarjev, ki so se okrepili v šnopsariji tukajšnjega nasprotnega nam kramarja Skvorca, ki je pač, ko se je narodil, en čas samo slovenski popeval ter se še sedaj, če je v slovenski družbi, kaže vselej dobrega Slovenca, ker se boji, da bi mu zavednejši slovenski kmetje ne izostali, a sicer pa dela proti Slovincem, kjer se le da. Radovedni smo, kakšne zasluge imata za občino g. Tomaž Hrčič in Peter Meško? Če Tomaž Hrčič v šnopsariji Škvorca kuha šnops, še pač ni zasluga za občino. Nadalje laže „Štajerca“, da naložijo nemški kupci vsaki teden v Ormož 6—8 vagonov svinj. Misli je menda celo leto! — Če vse ormoške in velikonedeljske nemčurje k tistim svinjam nabajejo, še na teden ne bo osem vagonov. Vsak kunc svoje blago tam kupi, kjer ga b. ljše dobi, noben mesar ne vpraša, je-li prodajalec Nemec ali Slovenec, vpraša samo, kako je blago in kaka je cena. Tudi tukajšnji kramar Skvorc še ni nikdar vprašal, kaj je tisti, ki mu šnops pošilja, če je le za njegove šnopsarje dober, potem kupi tudi od žida. Tako je v resnici. Naši nemčurji ne bodo več

nas kmetov za norca imeli, si poleg tega žepe polnili in nam naše slovenske trgovce in odvetnike grdili. Vsak, ki je imel s katerim odvetnikom kaj opraviti, ve, kdo je kmetu večji prijatelj, ali slovenski odvetnik dr. Omulec, ali nemški dr. Delphin? Le idi, neumni dopis smrdljivega „Štajerca“, k nemškemu dr. Delphinu, da ti davek plača, boš videl, kako hitro boš našel duri! Kar pa se gospodarstva dosedanjega občinskega predstojnika tiče, omenimo samo, da so ceste take, da mora vedno vsak voznik par ljudi imeti, da vlačijo vozove in konje iz blata in luže, sicer obtiče, ter opozarjamo, da ima naša občina na trsnici nad 2000 kron dolga. Drugi so si dosedaj pri trsnicah denarja delali, naš odbor pa dolgo. Seveda vsak po svoje, je rekel Zagorec, ko je s svedrom kravo drl. In zato še so dobili 600 podpore. Kdo bi tudi velikonedeljsko trsje kupoval, ker so dobro blago posojevali „ferbolarju“ Flucherju, kar pa ni bilo take kakovosti, pa so prodali kmetom. Nekemu inkajšnjemu posestniku so lani poslali zastopj svoje trsje, on pa je dejal: tega trsja ne sadim, če mi še povrh plačajo, in ga postal nazaj; to je pač dokaz izborne kakovosti trsja iz velikonedeljske občinske trsnice. Mi toraj z vso gotovostjo pričakujemo, da se novi g. občinski predstojnik ne bode dal komandirati od „ferbolarja“ Flucherja, ki se naj briga rajši, da bo svoj hmelj pravočasno prodal, ne pa da svoj nos vtika v stvari, ki ga jako malo brigajo. Vse drugo prihodnjic. — Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce. Več novih odbornikov.

Ljutomerski okraj.

l Na Ščavnici, v obmejni občini, katere večji del leži v župnijah Sv. Benedikt in Sv. Peter pri Radgoni, manjši del pa v Negovi in Apačah, je pri občinskih volitvah dne 28. dec. že drugokrat zmagala naša stranka v vseh treh razredih. V III. razredu so dobili naši kandidati po 48 glasov, nasprotni pa po 33 glasov, v II. razredu naši po 13 glasov, nasprotni pa po 6, v I. razredu naši po 5 in nasprotni po 5 glasov. Pri žrebanju so bili izžrebani trije naši kandidati in eden nasprotnik.

l Pri Sv. Juriju ob Ščavnici se je pripetila v soboto, dne 30. decembra huda lovška nesreča. Fant Jožef Rantaša iz Čakove je branil mačko pred psom, pri tem se mu sproži puška in ves strel mu gre v život poleg želodca. Dasi smrtno zadet, še je živel poldrugo uro, in pri potni zavesti sprejel sv. zakramente za umirajoč. Fant je bil še komaj v 20. letu, priden, vzgleden, pa tudi lepe, velike in čvrste postave, da je bilo veselje ga gledati, ko je ob velikih praznikih v šestorici med sv. mašo pri altarju svetil. Res škoda ga je! Pogreb je bil velikanski na novega leta dan po večernicah; gospod kaplan Štubec mu je pri odprtem grobu govoril slovo. — Mladenci, naj nam služi pokojni Jožef v izgled, njemu pa naj sveti večna luč!

l Sv. Križ pri Ljutomeru. Na starega leta dan 1905 poslovil se je tukajšnji krajni šolski svet od svojega priljubljenega in izglednega načelnika g. Matije Slavič, posestnika v Bačevovcih, uda okr. šol. sveta, ki je nič manj kakor 35 let — od tega 13 let kot načelnik krajnega šolskega sveta — deloval za blagor in povzdigo tukajšnje šole petrazrednice. V toplih besedah spominjali smo se njegovega delovanja in zasluga na šolsko-narodnem polju in nam ostane v hvaležnem spominu. — Čast vrlenu možu!

l Radenci. Občinske volitve bomo imeli prihodnjo sredo t. j. 10. jan. t. l. Dosedaj je bila naša občina po večini v slovenskih rokah. Že 12 let ji načeljuje vzoren in značajan slovenski narodnjak g. Anton Divjak. Kakor vsakokrat, tako se trudijo tudi tokrat naši nasprotniki — večinoma privandrani tujci — da bi dobili občinsko upravo v svoje roke, da bi potem bili mi njihovi sužnji na svoji lastni zemlji. To pa se ne sme zgoditi! A treba je, da pridete, slovenski volilci, vsi na volišče prihodnjo sredo ter si volite v odbor same poštene slovenske in krščanske moze. Volite složno in zmaga naša bo sijajna. Na dan volitve pokažite, da se ne pustite komandirati od tujcev, ampak da hočemo biti na naši zemlji mi gospodarji. Že v naprej vam kličemo: Slava! Odpadnikom pa naj veljajo besede pesnikove: Udri strela iz višine v izdajalce domovine!

l Ljutomerska pošta. S 1. januarjem 1906 se je na Ljutomerski pošti nastavljal še en poštni sel, da bodeta odslej obhodila vsak dan celo okolico, ki spada v področje te pošte.

1 Pri Sv. Križu na Mur. polju priredi "Veteransko društvo" zabavni večer v nedeljo, dne 21. prosinca t. l. v gostilni gosp. Franca Jureša v Križevcih. Vstopnina za osebo 40 v, začetek ob 3. uri pop. Čisti dobiček je namenjen za novo veteransko društveno zastavo. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi vsakega odbor.

m Sv. Ana v Slov. gor. Dne 5. gruona je umrl Anton Holer, veleposestnik na Draženbergu. Rajni je bil sicer nemškega pokolenja, pa vendar prijazen slovenski narodni stvar. N. v m. p. — Pa tudi nekaj nenavadnega se je pri nas zgodilo. Vinograd poštarice gospe Filomene Seyfried je dežela vzela v najem ter so začeli v začetku m. mes. rigolati. Ko pa pride dne 12. decem. nek nadzornik delo pregledovat, hoče nekatere slabejše delavce odaloviti. Vseled tega se vzdignejo vsi delavci ter nastavijo delo, ker jim je plačilo 45 kr. premalo. Začel se je pravi štrajk.

1 Mala Nedelja. Umrl je vrl kmet Franc Gašparič. — Požar je vpepelil mlin g. Mihaliča.

Slovenjegraški okraj.

s Pameče. Pred kratkim je tukaj obhajal 25 letnico svoje poroke vrl posestnik Lukež Pogač. ki je že nad 18 let šolski načelnik, je nad 15 let v splošno zadovoljnost županov in je že več let skrben cerkveni ključar. Bog mu daj še vsaj 25 let srečnega zakona! — Naša cerkev dobi letos prelepo novoletno darilo — krasne cerkvene klopi, ki bodo gotovo še povzdignile kinč že sicer zale biše božje.

s Šmartno pri Slovenjgradu. Mladeniška zveza, ki je že hotela zaspiti, priredi na Sv. Treh kraljev, dne 6. t. m. gledališko predstavo. Predstavlja se "Kralj Herod". — Dne 25. nov. so izborna predstavljala dekleta: "Jaza nad petelinom".

s Slovensko krščansko-socialna zveza. Dekanijski odbor za marenberški in vuzeniški okraj je imel 28. dec. pret. leta prvo posvetovanje. Na dnevnem redu je bila organizacija v marenberškem sodnijskem okraju.

s Šoštanj. Zveza jugoavstrijskih slov. učiteljskih društev bo imela let s glavno skupščino v Šoštanju, odkoder priredi izlet v Celovec in na Vrbsko jezero.

s Slovenska šola na Muti. Vsem blagim dobrotnikom, ki so pripomogli, da so se učenke tukajšnje šole družbe sv. Cirila in Metoda dne 21. decem. obdarovale z obleko, izreka šolsko vodstvo tem potom najprišrenejšo zahvalo.

s Št. Ilj pri Velenju. Veselica, katero je priredilo bralno društvo na dan sv. Štefana, je uspela nad vse pričakovanje. K temu je pripomogla ogromna udeležba; poleg domačinov je bilo zelo veliko gostov iz Dobrne, Šoštanja, Škal, Velenja, Št. Andraža, Ponkve itd. Igrala se je igra "Trije tički" s tako dovršenostjo, da smo se kar čudili; igra je sama na sebi zelo dobra in dovtipna in jo je priporočati društvom na deželi. Predstavljala se je s tako spretnostjo, da bi nikdo ne verjel, da so igralci bili prvokrat na odru in da večina njih še gledališke igre niti videla ni. Želeli je, da bralno društvo, katero prireja redno mesečno poučna predavanja in z dobrimi igrami skrbi za zabavo svojih članov, pridobi v novem letu obilo novih članov, da bo še tem lažje vršilo svojo nalogo. Šentiljčani, oklenite se trdno vašega bralnega društva. — Na splošno zahtevo se bo igra "Trije tički" na dan sv. Treh kraljev ponavljala; zraven se bo igrala še šaljiva igra "Stotnik in njegov sluga". Pred igrama pa se vrši poučno predavanje "O zgodovini Slovencev". Začetek po večernicah. — K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Konjiški okraj.

k Žiče pri Konjicah. Na Štefanovo je vprizorilo tukajšnje bralno društvo igro "Novi zvon na Krtinah." Po par tamburaških točkah, proizvajanih od domačih tamburašev, dvignil se je zastor in gledalci, ki so prihiteli od blizu in daleč, spoznali so lahko, kaj premorejo in dosežejo kmetski fantje pod spretnim vodstvom. Z res mojstersko spretnostjo in lahkoto so se igralce precej težke vloge. Predvsem je ngajal s svojim naravnim igranjem berač Cotelj (Lojze Faktor). Zato pa je žel tudi burno ploskanje, ki ga ni hotelo biti konec. Pa tudi ostale vloge so

bile v dobrih rokah in igralci so jih rešili v splošno zadovoljnost občinstva. Skoro vsa zasluga za to prireditve gre čast. gosp. Jak. Kosarju, župniku žiškemu, ki je ne le z neumorno marljivostjo vezbal kmečke fante v tamburanju in v igrinih vlogah, ampak je tudi z njemu lastno spretnostjo naslikal in napravil bralnemu društvu ličen oder, ki popolnoma zadostuje njegovim potrebam. Bodi mu na tem mestu izrečena iskrena zahvala kakor tudi želja, da bi se še i v nadalje s tako vneto zavzema za naše bralno društvo in na ta način vzbujal v narodno narodno zavest in omiko. Da se mu pri tem delu delajo od gotove strani neprilike in težkoče, to ga naj nikar ne ovira. Dotičnim nezrelim samopašnežem, kojim je ptujski ključec glavna dušna paša, bomo vedeli že stopiti na prste. Toda o tem mogoče o priliki več!

k Slovensko uradovati je sklenila tudi občina Spod. Dolič. Vsak nemški dopis se bo nerešen vrnil. Živela vrla občina! Posnemajte!

Celjski okraj.

c Celjske novice. Umrl je kancelist mestnega urada g. Ferd. Ferk.

c Dobava prodca v celjskem okraju. Poizvedbe za dobavo prodca za državno cesto v celjskem okraju za dobo pet let, od l. 1906 do 1910, se morajo oddati, kolekovane z eno krono do 15. januarja 1906 pri c. kr. stavbnem oddelku celjskega okraj. glavarstva. Pogoji so istotam na vpogled. Oddali se bodo sledeči deli ceste: Tržaška cesta od km 95 (Vrhole) do km 118 (Ivenca), od km 119 (Vojnik) do km 137 (Zalec) in od km 138 (Zalec) do km 160 (kranjska meja).

c Šola na Frankolovem je imela dne 28. decembra p. l. božičnico. Tamošnja graščakinja Alice Faber, soproga angleškega generalkonzula, o zimskem času bivajočega v hrvatski Reki, je imenitno obdarovala otroke: 55 deklic je dobilo blago za obleke, 32 pa nogavice; 26 dečkov je prejelo pahavke (šale), 18 pa nogavice. Najprirednejši otroci so dobili molitvenike (24). Vrh tega so dobili obilico igrač, konjičkov, puž, žog, cel zaboj lecta, sladkarij, bonbonov, tako da so bili obdarovani tudi otroci, ki še ne hodijo v šolo. Po nadučiteljevem nagovoru do otrok, ko so ti odpeli krasno božično pesem, se je izvršilo obdarovanje otrok ob navzočnosti baronese Mantenillove, ki je nadomestovala blago dobrotnico. Bog oblagodari milosrdno gospo, ki vedno izkazuje prijaznost napram našemu narodu.

c Dobrna pri Celju. Za občinske volitve na Dobrni izdala je nemškutarska šnopsarska stranka "oklic", po katerem bi se naj slovenski volilci ogrevali za "nemščino". Ko smo prebrali dotično stvar, nismo verjeli svojim očem. Mislili smo, da bo nemškutarija skušala pokazati v svojem oklicu potrebo nemškega občinskega odbora, ali da bo postavila kak načrt za bodoči odbor, ali da bo vsaj grajala dosedanje gospodarstvo v občini, in tako skušala dobiti volilce v nasprotni tabor. Pa o vsem tem ni duha ni sluha — od prvega stavka do zadnjega je samo nesramno zabavljanje proti dobrnskemu župniku in kaplanu in v dveh odstavitkih tudi proti župniku iz Sv. Jošta. Nismo poklicani, da bi tukaj govorili v imenu napadenih gospodov duhovnikov, a toliko moramo izreči, da kaj podlejšega, umazanejšega še nismo brali. In to naj bi bil "oklic" za volitve! Sram je bilo gotovo tudi kovača omenjenega spisa, zato se skriva za ptujškega Drevenška, sam si ga pa ni upal podpisati. Od začetka do konca ni druga, kakor govor o "hujškanju črne stranke" in "dubovnikih, ki sejejo sovražstvo". Izkopali so nemčurji celo pokojnega gospoda kanonika, o katerem pravijo, "da ni samo skrbel za svoj blagor, ampak tudi za blagor formano". To bi naj bila menda pohvala za gospoda kanonika! Kratkoviden nemčurški privandranec namreč ne ve, da je ravno pod pokojnim g. kanonikom prišla občina iz nemških krempljev v slovenske roke, in da sta bila oba dobrnska duhovnika v obč. odboru. Da pa "pravega kristjana", kakor so nemčurški šnopsarji in prato-jedei na kvaterno sredo, "obide žalost" in je "žalosten, če pomisli, kak razloček je med sedanjima duhovnikoma in rajnkim kanonikom", mu radi verjamemo, zakaj največji razloček je pač ta, da so g. kanonik že umrli, sedanja duhovnika pa na veliko jezo vseh nemčurjev še živita! Kako pa so nemčurji "čislali" pokojnega g. kanonika, vedel bi nam povedati Pušjek iz Zavrha in drugi. Kako druge občine brez toplje "pridejo do premoženja", naj nemčurji vprašajo v Celju ali v Gradcu in prepričani smo, da se bo

vsak nemčur na Dobrni branil tistega "premoženja", ker ga ima itak vsak izmed njih, namreč — dolgov. Veliko govori "oklic" o "dveh svinjskih hlevih". O tem govori vsak nemčur najrajši. Verjamemo! Svoji k svojim! — Nesramno očitanje "laži" pa z največjim zaničevanjem vračamo na nemčurški naslov! Nemčurški lačenpergar in prato-snedec naj dokaže, kedaj je slovenska stranka trdila, da mora vsak, ki ne pride k volitvi, plačati denarno globo. Seveda je s tem nemškutarija hotela nagniti volilce, naj ostanejo doma. Saj se je čevljar Peter na dan volitve prijel za glavo, ko je videl veliko trmo slovenskih volilcev iti na volišče, ter rekel: "Za božjo voljo! Kaj pa je tol'k ljudi treba!" Pa nimen se ni posrečil. Da vsa nemčurška sodrga nima možgan za pol kile, vedeli smo že dolgo, a da je brez vseh, zvedeli smo še le iz "oklica". Zabita je tako, da ne ve, kaj je krajni šolski svet in kake so njegove pravice. In marsikateri nemčurček bi rad postal načelnik. Da je "nemški Auer" dojal kedaj denar za "siromašne šolarje", je pa l.p.a. Druge denarje da vsak lahko. Denar se je nabral od toplotarjev. — Kaj so si pa nemčurški gulaževci in pečenkovci mislili, ko so brali besede "mach nacija črne stranke", smo res radovedni. Naj nam to blagovoli povedati tisti, ki je "oklic" v nemškem jeziku sestavljaj in ga potem dal prestaviti od Drevenška! Kako so se pa nemčurji hrabro potegovali za "blagor cele občine", videli smo na dan volitve! Jedli in pili so res "hrabro"; psovali so še "hrabrejše", a prepadli — "najhrabrejše". Živila nemčurška "hrabrost"! — Najlepše je pa to, da dobrnska "spufana" nemškutarija kliče "prave moč" na pomoč, da bi ji pomagali "duhovčinos pet k veri spraviti". In zadnje besede cele klobasarije se glasijo: "nazaj k veri!" To "vero" smo dobrnski Slovenci videli že velikokrat, posebno tudi na dan volitve — na kvaterno sredo, ko se je cedila svinjska mast po nemčurških brkah in brčicah. Ta nova vera, h kateri hočejo spraviti duhovščino, je pač tista, ki uči, da se celo leto ne gre v cerkev; da se na kvaterno sredo žre prešičja pečenka in konjski gulaž; da se razdirajo zakoni, da se živi v divjih zakonih itd. Kaj ne!? To je res nova vera! Zato je pa budomušen slovenski volilec koncem volitve zatrjeval, da novi bog še ni dovolj kumšten, da bi svojim otrokom pripomogel do zmage! — Ne bi zanimivega pa je nemškutarija izdala v svojem "oklicu", namreč to, da so na Dobrni 3 "Nemci". Do sedaj smo vedno slišali bobnati, da je na Dobrni vse "tajč" od Auer-ja do zadnjega "siromašnega šolarja", sedaj pa beremo črno na belem: na Dobrni so 3 Nemci. In za to "3 Nemce" dvignila se je vsa nemčurška družba, da jih spravi v občinski odbor. Zato pa ne pravimo zastoj "nemški podrepti in petolizci". Zakaj pa nemčurška šleva, ki je kovala nemčurški "oklic", ni povedala, kateri so ti "3 Nemci" na Dobrni? Bili bi ji zelo hvaležni. Sicer smo ji hvaležni že tudi, da je priznala, da "3 Nemce". To si bomo dobro zapomniti! — Kaj še "oklic" kvasi o "miru", o "starih ženah", o "pravičnosti Feldina in Blažiča", ki na dan volitve nista upala dati odgovora, ni vredno, da bi se človek menil. Sicer tudi cela klobasarija ni, da bi veliko o nji govorili, a da ne bodo tisti, ki so jo v potu svojega obraza tuhtali, mislili kje, da smo pred njihovim "delom" padli na obraz, posvetili smo ji, kakor se spodobi, in jo djali tje, kjer ji je najprimernejši prostor in kraj. "Trem Nemcem" in vsem nemčurskim pokvekam pa častitamo, da so izdali tako imeniten "oklic", o katerem še bodo pozni rodovi na Dobrni sodili, da je bil sestavljen tam, kjer je doma — neumnost. Škoda, da niso le enkrat volitve; tistim, ki imajo radi gulaž, bi se lahko po ceni postreglo! Haj! tajemajstri! — V nedeljo, 31. dec. l. l. je bila pri nas na Dobrni zadnja seja starega občinskega odbora. Bila je zelo burna. Slovenski odborniki so ostro prijemali Blažiča in Šemerla zastran nemčurške agitacije pri zadnjih volitvah. Poparjena sta oba zapustila sejo. To je bil samo začetek. — Podkupljeni nemčurški fakini so z barvami namazali novi slovenski napis na šoli, kakor tudi napis bralnega društva. Orožništvo se "olikancev" ni zasledilo.

c Luče. Dne 11. grudna l. l. je blagoslovil novo šolo-dvorazrednico g. župnik Lekše. Nagovor sta imela gg. nadučitelj Zemljič in krajni šolski oglede Wudler, nadučitelj iz Ljubnega. Po slavnosti so dobili otroci jedila, katera je darovala trvdka Zaner in sin in krajni šolski svet. Poslopje, katerega je zidal g. Fran Marovt iz Ljubnega, je jako lepo in primerno zidano. Mizarsko delo je od domačina g. Franca Cigala. — Lansko leto, hvala Bogu, je nas še ni bilo najslabše. Žito je bilo lepo, poseba jarka pšenica; ta je bila najlepša. Sadja ni bila

samo črešnji je bilo nekoliko, češpelj in sliv pa popolnoma nič. Vsaj ne bodo ljudje žganja kuhali! Žalostno pa je za nas kmete, ker nam primanjkuje delavskih moči. Mladi in močni ljudje gredo v Ameriko, na Vestfalsko, na Rumunsko itd. Nekateri kmetje bi potrebovali po štiri blapce, pa še enega nimajo. Davki so vedno večji, kmet pa ne more izkoristiti svoje zemlje, ker nima delavcev. Zato je skrajni čas, da vlada nekaj stori za kmečkega delavca, da ga s tem doma pridrži.

c Pripravnica na nemški gimnaziji v Celju na bobnu. Ko so celjski Nemci in nemški študenti sprevideli, da s svojimi otroci ne morejo napolniti celjske nemške gimnazije, prišlo jim je na um, da vlada in ustanovi pripravnico za prvi gimnazijski razred, da bi v to pripravnico navločili potrebno število slovenskih otrok. Res se je dalo nekaj slovenskih starišev premotiti, da so svoje otroke dali v to pripravnico, v kateri so poučevali sprva učitelji, ki so bili zmožni slovenščine. Ko je bil pa pripravničin obstoj zagotovljen, ubrali so celjski Nemci drugo steno. Na pripravnico je prišel „polnokrvni“ Nemec, ki ne razume nobene slovenske besede. Učila se je le nemščina in sicer celih 12 ur na teden, slovenščina pa nič. Otroci se z učiteljem niso nič razumeli in posledica je bila, da so bili slabi redi. Slovenski stariši so spoznali slabost te pripravnice, zato so jemali otroke iz te šole. Lansko leto je bilo šolskih otrok le še 16, letos pa samo šest. Za teh šest učencev plačuje vlada na leto nad 4240 K učitelju, za lokal, kurjavo in druge potreščine, tako da stane državo letos en sam učenec na tej nepotrebnici pripravnici nad 700 kron. Dolžnost poslancev je, da store potrebne korake, da se ta nepotrebna pripravnica odpravi; vlada ima vedno dovolj denarja, kadar hoče iz slovenskih otrok vzgojiti nemškarje; če pa se gre za to, da bi postavila šolo za sto in sto slovenskih otrok, ki so brez vsakega pouka, takrat pa nima in nima denarja.

c Arcelin pri Vojniku. Letos poteče 200 let, odkar se je rodil pri nas slavni jezikoslovec in profesor dunajskega vseučilišča Ivan Žiga Poviš.

c Ljubečna pri Vojniku. Pretečene praznike smo pokopali šolarja Antona Kožela, kateremu je zlobna roka ukradla mlado življenje. Anton Kožel, šestletni deček, je bil pri sosedovih. Mimo pride neki petnajstletni Zelcer. Zelcer ni pustil nikogar pri miru. Tudi sedaj se spravi na mladega Kožela in meče kamenje vanj. Po večkratnih lučjih ga zadene ravno na čelo tako močno, da je kamen kar odletel, deček pa omedlel. Pretresli so se mu možgani. Nič več se ni prav zavedel; na nedolžnih otrocih dan pa je ležal na mrtvaškem odru. Sosedenci se ga spemili na pokopališče v Vojnik. Človeku se milo stori, ko vidi, da mora nedolžen otrok umreti, hudobnež pa ostane za nadlego vsem, ker ni imel dobre vzgoje. Ko bi imal Zelcer stroge stariše, ki bi mu dali pravi strah, bi ne bil že ubijalec — pri petnajstih letih. Nesrečno zadeti Tonček Kožel je bil priden. Posebno svojo mamico je imel rad. Vedno se je držal za predpasnik. Ko je moral letos v šolo, so mu nagajali, da mu bodo zdaj mamo ukradli, ko bo hodil v šolo. In Tončka je res tako skrbelo za njegovo mamo, da ga niso mogli pripraviti do tega, da bi vzel torbico in šel... Počivaj v Bogu, nedolžno dete! Kakor nedolžni otroci si šel nedolžen in po nedolžnem iz tega sveta, zadet od hudobne roke. Stariši, vzemite si vzgled!

c Gornjigrad. Čez premoženje v novembru umrlega trgovca Jakoba Božič je napovedan konkurs.

c Žalec. Na Štefanovo prirejena veselica požarne brambje je prinesla fondu za nabavo parne brizgalnice 200 K.

Brežiški okraj.

b Videm. Župnikom v Vidmu je določen č. g. Fr. Černenšek, župnik v Cirkoveh.

b Pilštanj. Županu Strašeku je pogorela dne 19. m. m. hiša. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

b Umrl je v Sevnici ob Savi na Silvestrov večer ob 11. uri po noči g. Franc Vršee, č. kr. notar. Naša Sevnica bo blagega pokojnika kot neumornega in nesebičnega delavca na narodnem in narodno-gospodarskem polju pač še dolgo pogrešala. Bog naj potolaži njegovo rodbino in naj bo lahka domača zemlja blagemu rodoljubu!

Slovenske dežele.

Volitev na Kranjskem. Danes dne 4. januarja je v okraju Ribnica-Kočevje volitev za deželni zbor. Slovenska ljudska stranka kandidira dvornega svetnika Šuklje, liberalci pa Drobniča.

Nova stranka? Pred Božičem so v Ljubljani zborovali nezadovoljni liberalci, med njimi dr. Henrik Tuma in dr. Vladimir Ravniar ter se posvetovali, kako izviti vodstvo liberalne stranke sedanjim nedelavnim možem. Sklenili so, da bo „Naš list“ z novim letom izhajal dvakrat na teden.

Kranjski kmetje priredijo letošnjo jesen pod vodstvom g. Gombača poučno potovanje na južno Tirolsko in na severno Laško, da proučujejo vinstvo in kletarstvo. Štajerci se lahko pridružijo.

Narodno gospodarstvo.

Gnojimo travnike!

Ker postaja živinoreja dandanes čimdalje važnejša kmetijska panoga, zaradi izbornih dohodkov, ki jih donaja pri dobrem krmljenju in pravilnem oskrbovanju, in ker se v splošnem na pridelovanje krme dozda ni obračalo nobenega posebnega truda, zato smatram za potrebno, naše živinorejce zopet opozoriti, da posvetijo tej stvari večjo pozornost.

Po naših slovenskih krajih se še skoro splošno opazuje žalostno dejstvo, da trpi živina pomanjkanje na krmi. Živina valed tega ni taka, kot se jo današnji čas zahteva in nje cena je ravno zategadel primeroma slaba. Da postaja živina vedno dražja, to uvidevajo tudi naši gospodarji in zato rede leto za letom več živine, a pri tem pa svoje travnike puščajo še vedno v nemar, da bi jih večje število živine skoro moralo opominjati, da travniki sedaj ne dajejo skoro niti toliko krme kot v prejšnjih časih, ker se je rastlinska hrana, ki se je v zemlji nahajala, že porabila. Da pa še tudi dandanes dobivajo po nekod dobre košnje, pripisati gre temu, ker je zemlja dotičnega travnika izredno bogata na redilnih snoveh, ali pa jo mogoče preplavlja voda, ki ima v sebi redilne snovi, in ker imajo detelje to dobro lastnost, da sprejemajo iz zraka dušik (redilna snov) in ga prepuščajo travam. Splošno pa lahko rečemo, da trpe naši travniki pomanjkanje na redilnih snoveh. Kako tudi ne, saj se do najnovejšega časa nikdo ni brigal za iste. Dandanes še večina kmetovalcev hodi po stari poti, dela po starem kopitu, ter zametuje nauke, ki so za obstanek in izboljšanje kmetijskega stanu neobhodno potrebni.

Da nam bodo torej dajali naši travniki obilo pridelkov, posluževati se nam je vseh sredstev, ki se izplačajo za njih izboljšanje. Na travnikih, ki niso močvirni ali na kak drug način neprikladni za pridelovanje krme, je za povečanje pridelkov glavno sredstvo gnojenje in mnogokrat tudi branjanje, da odstranimo mah. Za danes gnojenje!

Med najvažnejše redilne snovi, ki jih travniki kakor tudi njivske rastline potrebujejo in katere moramo z gnojenjem nadomeščati, spadajo: dušik, fosforova kislina, kalij in mnogokrat tudi apno. Redilne snovi se v raznih gnojilih nahajajo v različni množini. Nekatere se posebno odlikujejo po veliki množini duška n. pr. gnojnice, druge po fosforovi kislini n. pr. hlevski gnoj.

Ako gnojimo s hlevskim gnojem, damo torej zemlji veliko fosforove kisline, v mali množini pa dušik in kalij; z gnojnico dobi pa zemlja posebno dosti duška in tudi kalija, jako malo pa fosforove kisline. Zato se na travnikih, gnojenih le z gnojem, dostikrat ne pokažejo dovoljni pridelki, travniki, gnojeni z gnojnico, pa se odlikujejo s posebno močno rastjo kobilčnih rastlin n. pr. velika krebelica itd., ki v krmi niso dosti pridni. Ako pa gnojimo skupno z gnojem in gnojnico, tedaj je taka gnojitev prav dobra. V krajih, kjer so pa navezani ves gnoj porabiti na njivah in gnojiti le z gnojnico, treba je še razun ž njo gnojiti tudi z umetnimi gnojili, da dobi zemlja vse potrebne redilne snovi. V tem slučaju je treba vzeti na pomoč gnojilo, ki je bogato na fosforovi kislini n. pr. tomaževa žlindra ali rudninski superfat. Umetno gnojilo se ali primeša gnojnici ter na ta način spravi na travnik, ali pa se samo na travniku raztrosi. Ker je gnojnico spravljati na travnik še le na spomlad, in sicer zaradi tega, ker ima že raztopljen redilne snovi in takoj učinkuje, a redilne snovi v tomaževi žlindri ali rudninskem superfatu se pa morajo še prej raztopiti, zato je treba, če hočemo to gnojilo z gnojnico vred spraviti na travnik, že dalje časa pred uporabo gnojnice primešati, da se iste v gnojnici vsaj deloma raztope. Boljše pa je gotovo, umetno

gnojilo že na jesen raztrositi, da voda do spomladi raztopi redilne snovi. Tudi če gnojimo s hlevskim gnojem, ga je treba že na jesen raztrositi in sicer tudi iz prejšnjega vzruka. Pogoji, da se raztope redilne snovi, je toraj voda. Če imamo na razpolago le gnojnico, treba je, kakor rečeno, gnojiti še s kakim fosfatnim gnojilom; vzamemo li tomaževo žlindro ali rudninski superfat, treba je enega ali drugega 4 do 6 meterskih centov na 1 ha. Dasi je rudninski superfat skoraj istih lastnosti kakor tomaževa žlindra, vendar se je pri nas razširila v obče le tomaževa žlindra.

Razun gnoja in gnojnice delujejo na travnikih tudi prav dobro kompost in pepel. Toda teh se v gospodarstvu nabaja vedno le v manjši množini, osobito pepela.

Ako smo pa v položaju, da ne moremo travnikom dovoliti ne enega ne drugega domačega gnojila, tedaj se moramo poprijeti samo umetnih gnojil. Ta so postala dandanes najvažnejši pripomoček za izboljšanje travnikov po mnogih krajih. Brez njih bi n. pr. po nekaterih krajih na Nemškem nikdar ne prišli do tako visokega stališča pri živinoreji kot so sedaj. In pač hudo zlo bi jih zadelo, ko bi umetnih gnojil enkrat zmanjkalo. A pri nas? Ako kje čitamo o krasnih vspehih, bodisi na travnikih, njivah, vinogradih itd., doseženih s pomočjo umetnih gnojil, večinoma tega ne verujejo in redki so, ki bi tudi sami to delo začeli izvrševati. A čas je, da so tudi mi otresemo starokopitnosti! Ako hočemo vztrajati na kmetijskem polju, moramo tudi mi napredovati, kakor napredujejo drugi stanovi. Bodimo si svesti, da se dajo doseči pri nas isti, in mogoče še višji pridelki kot po drugih krajih s pravilno rabo umetnih gnojil.

Pri nas se moramo na travnikih skoraj izključno posluževati umetnih gnojil, ker ako bi gnojili z gnojem, bi pri tem trpele njive pomanjkanje istega. Malo je pri nas gospodarstev, kjer bi pri dobri gnojitvi njiv preostajal gnoj tudi še za travnike, ker se pečemo v veliki meri s pridelovanjem njivskih rastlin, osobito žita. Valed tega nam je toraj za rodovitnost travnikov skrbeti z umetnimi gnojili. Priznati moram, da so nekateri tudi pri nas začeli rabiti umetna gnojila. Toda ker ne razumevajo dobro pomena in namena te gnojitve, vsaj vsi ne, se večkrat to delo opravlja napačno; rado se namreč dogaja, da se pognoji le z enim gnojilom in gnojitev se valed tega ne obnese tako kot bi bilo želeli. V tem slučaju se navadno vzame tomaževa žlindra, vsled katere obogati zemlja posebno na fosforovi kislini. (Dalje sledi.)

Drobtinice.

Znamke za pisma bodo postale dražje. Namesto dosedanje znamke za 10 v se bo uvedla znamka za 12 v za eno pismo.

Sin nadvojvode Otona, nadvojvoda Franc Jožef Karol si je pri drsanju zlomil nogo.

Novi črnogorski škof. Za škofa v Ostrogu v Črnigori je imenovan Kiril Mitrovič, dozda profesor bogoslovja v Zadru.

Za vojake. Prihodnje dni izide nova strelna instrukcija za karabince, konjenice in za kratke repetirke pionirskih čet. — Jeseni tega leta se ustanovi na Ogrskem brzojavni in telefonski tečaj za artiljerijo, pri katerem bodo uporabljali izkušnje zadnje vojske. — Razpuščeni so pri trdnjavski signalni oddelki.

Poljaki ne bodo letos o pustu plesali. Kakor prečajo listi, sklenilo je Lvovsko poljsko društvo „Sokol Macierz“ pri svoji zadnji odborovi seji, da o pustu leta 1906 ne bo priredilo nobene veselice s plesom in to z ozirom na dogodke v poljskem kraljestvu na Ruskem. Po zgledu tega društva so tako sklenila tudi druga poljska društva, tako do se ne bode v letošnjem pustu plesalo niti v Lvovu niti v Varšavi, sploh ne na Poljskem.

Društvena naznanila.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju ima glavno zborovanje v nedeljo, dne 14. prosinca t. l. ob 8. uri pop. v šolskih prostorih. Sodeluje domači pevski zbor. Vsi društveni udje kakor tudi nudje so uljudno vabljeni.

Izobražev. društvo „Skala“ pri Sv. Petru niše Maribora ima v nedeljo, dne 7. jan. po večernicah v bralni sobi svoj letni občni zbor s sledečim vzporedom: Poročila posameznih odborov, volitev novega odbora za upravno leto 1906, slučajnosti, sprejemanje novih udov in oglasitev pevcev za novi moški zbor. Št. Peterski možje in mladeniči,

zmožen obeh deželnih jezikov, ki je v stanu sam peljati trgovino, prevzame vse blago na račun ter položi kavejjo, se proti mesečni začetni plači K 50, pristo hrano in stanovanjem ali pa proti odstotkom takoj sprejme pri g. Henriku Dobnik, trgovec v Zrečah pri Konjicah.